

SEVERI

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. rugsėjo 10 d.*

Byloje C-446/07

dėl *Tribunale civile di Modena* (Italija) 2007 m. rugsėjo 26 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2007 m. spalio 1 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Alberto Severi, veikiantis savo vardu ir kaip *Cavazzuti e figli SpA*, tapusios *Grandi Salumifici Italiani SpA*, atstovas,

prieš

Regione Emilia-Romagna,

dalyvaujant

Associazione fra Produttori per la Tutela del „Salame Felino“,

* Processo kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ir J. Malenovský (pranešėjas),

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorius N. Nanchev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. gruodžio 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- A. Severi ir *Grandi Salumifici Italiani SpA*, atstovaujамų advokatų G. Forte ir C. Marinuzzi,

- *Regione Emilia-Romagna*, atstovaujamo advokato G. Puliatti,

- *Associazione fra Produttori per la Tutela del „Salame Felino“*, atstovaujamos advokatų S. Magelli ir A. Ballestrazzi,

- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos I. Chalkia ir V. Kondolaimos bei M. Tassopoulou,

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos R. Adam, padedamo *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos C. Cattabriga ir B. Doherty,

susipažinęs su 2009 m. gegužės 7 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo (OL L 109, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 5 t., p. 75) 2 straipsnio, 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 208, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 13 t., p. 4) 3 straipsnio 1 dalies ir 13 straipsnio 3 dalies bei 1988 m. gruodžio 21 d. Pirmosios Tarybos direktyvos 89/104/EEB valstybių narių įstatymams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 40, 1989, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 92) 15 straipsnio 2 dalies išaiškinimo.

- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp A. Severi, veikiančio savo vardu ir kaip *Grandi Salumifici Italiani SpA* (toliau – *GSI*), buvusios *Cavazzuti e figli SpA*, atstovo, ir *Regione Emilia-Romagna* dėl *GSI* parduodamų dešrų ir dešrelių su nuoroda „Salame tipo Felino“.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Direktyva 2000/13

- 3 Direktyvos 2000/13 ketvirtoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Šios direktyvos tikslas – sudaryti galimybę veikti bendro pobūdžio Bendrijos taisyklėms, horizontaliai taikytinoms visiems į rinką pateiktiems produktams.“

- 4 Pagal Direktyvos 2000/13 šeštą konstatuojamąją dalį:

„Bet kokios ženklinimo taisyklės visų pirma turėtų būti kuriamos siekiant informuoti ir apsaugoti vartotoją.“

5 Šios direktyvos aštuntoje konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„Detalus ženklintas, ypač tikslaus produkto pobūdžio ir charakteristikų nurodymas, leidžiantis vartotojui pasirinkti prekę turint visą informaciją, yra pats svarbiausias dalykas, nes jis sukelia mažiausiai kliučių laisvai prekybai.“

6 Direktyvos 2000/13 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Šioje direktyvoje kalbama apie galutiniam vartotojui pateiktinų maisto produktų ženklintą ir kai kuriuos šių produktų pateikimo bei reklamavimo klausimus.

<...>

3. Šioje direktyvoje:

- a) „ženklintas“ – tai visi su maisto produktu susiję žodžiai, išsami informacija, prekių ženklai, registruotasis prekės pavadinimas, paveikslėliai arba simboliai, nurodyti ant jų pakuotės, dokumente, pastaboje (ispėjime), etiketėje, žiede ar lankelyje;

<...>“

7 Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Ženkinimas ir ženkinimo būdai:

a) neturi iš esmės klaidinti pirkėjo, visų pirma dėl:

- i) maisto produkto charakteristikų, ypač jo pobūdžio, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo vartoti trukmės, kilmės, pagaminimo būdo;

<...>

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nurodyti draudimai bei apribojimai taikomi dar ir:

- a) maisto produktų pateikimui, ypač jų formai, išvaizdai, pakuotei, naudojamoms pakavimo medžiagoms, jų išdėstymo tvarkai ir aplinkai;

b) reklamavimui.“

- 8 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje pateiktas informacijos, kurią būtina nurodyti ženklinant maisto produktus, baigtinis sąrašas. Šios nuostatos 7 punkte teigiama, kad reikia nurodyti Bendrijoje įsisteigusio gamintojo, pakuotojo arba pardavėjo pavardę arba įmonės pavadinimą, o 8 punkte reikalaujama išsamios informacijos apie kilmės vietą tuo atveju, jei tokios informacijos nepateikus pirkėjas būtų iš esmės klaidinamas dėl tikrosios maisto produkto kilmės.
- 9 Direktyvos 2000/13 5 straipsnyje nustatyta:

„1. Pavadinimas, kuriuo maisto produktas yra parduodamas – tai jam taikytinose Bendrijos nuostatose numatytas jo pavadinimas.

- a) Jei Bendrijos nuostatų nėra, produktas parduodamas pavadinimu, kurį numato valstybės narės, kurioje jis parduodamas galutiniam vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigoms, įstatymai ir kiti teisės aktai.

Jei ir šiuose dokumentuose tokio pavadinimo nėra, parduodant produktą vartojamas įprastinis jo pavadinimas, paplitęs valstybėje narėje, kur šis produktas yra parduodamas galutiniam vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigoms, arba maisto produkto, prireikus ir jo vartojimo, aprašas, kuris turi būti pakankamai aiškus, kad pirkėjas suvoktų tikrąją jo prigimtį ir kuris leistų atskirti jį nuo kitų produktų, su kuriais jis gali būti supainiotas

<...>“

Reglamentas Nr. 2081/92

- 10 Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro nuorodą į 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 93, p. 12), kuris pakeitė Reglamentą Nr. 2081/92, iš pagrindinės bylos faktinių aplinkybių matyti, kad šis Reglamentas Nr. 510/2006 minėtam ginčui netaikomas. Tačiau, atsižvelgiant į datą, kada Italijos policija *Cavazzuti e figli SpA* skyrė baudą, reikia taikyti Reglamentą Nr. 2081/92, iš dalies pakeistą 2000 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2796/2000 (OL L 324, p. 26; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 31 t., p. 76, toliau – iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 2081/92).
- 11 Iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 2081/92 nustato taisykles, susijusias su žemės ūkio ar maisto produktų saugomomis kilmės vietos nuorodomis (SKVN) arba saugomomis geografinėmis nuorodomis (SGN). Ši apsauga, galima, kai yra ryšys tarp žemės ūkio ar maisto produktų savybių ir jų geografinės kilmės, suteikiama remiantis Bendrijos įregistravimo tvarka.
- 12 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 ketvirtoje konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „atsižvelgiant į plačią rinkai tiekiamų produktų įvairovę ir į apie juos teikiamos informacijos gausą privalu pateikti vartotojams aiškia ir glausta informaciją apie produktų kilmę, kad jie galėtų pasirinkti geriausią“.

13 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 penktoje konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„kadangi žemės ūkio ir maisto produktų ženklinimui etiketėmis yra taikytinos bendrosios [Bendrijos] taisyklės, [nepažeidžiant Direktyvos 2000/13]; kadangi, atsižvelgiant į jų konkretų pobūdį, turėtų būti priimtos papildomos specialios nuostatos dėl žemės ūkio ir maisto produktų iš konkrečiai įvardytos geografinės vietovės.“

14 Pagal iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 septintą konstatuojamąją dalį „Bendrijos apsaugos taisyklių sistema leis plėtoti geografines nuorodas ir kilmės vietos nuorodas, nes, nustatant labiau vienodą požiūrį, tokia sistema užtikrins sąžiningą konkurenciją tarp šias nuorodas turinčių produktų gamintojų ir sustiprins vartotojų pasitikėjimą tokiais produktais“.

15 Pagal iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 1 straipsnio 2 dalį šis reglamentas taikomas nepažeidžiant kitų konkrečių Bendrijos nuostatų.

16 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Pavadinimų, tapusių bendriniais, įregistruoti negalima.

Šiame reglamente „pavadinimas, kuris yra tapęs bendrinium“ – tai žemės ūkio ar maisto produkto pavadinimas, kuris, nors ir sietinas su tam tikra vieta ar regionu, kuriame šis

žemės ūkio produktas ar maisto produktas buvo pirmiausia pagamintas ar pateiktas rinkai, tapo įprastu žemės ūkio produkto ar maisto produkto pavadinimu.

Siekiant nustatyti, ar pavadinimas tapo bendrinium, ar ne, reikia atsižvelgti į visus veiksnius, ypač į:

— padėtį valstybėje narėje, kurioje pavadinimas atsirado, ir į vartojimo vietas,

— padėtį kitose valstybėse narėse,

— atitinkamus nacionalinius ar Bendrijos teisės aktus.

Kai, taikant 6 ir 7 straipsniuose numatytą tvarką, įregistravimo paraiška atmetama dėl to, kad pavadinimas tapo bendrinium, Komisija šį sprendimą paskelbia *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

- 17 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 5 straipsnyje aprašoma tvarka, kurios valstybė narė turi laikytis kai pateikiama įregistravimo paraiška. Minėto 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta:

„Valstybė narė patikrina paraiškos pagrįstumą ir laikydama, kad ji atitinka šio reglamento reikalavimus, <...> nusiunčia Komisijai.

Ta valstybė narė gali, tik taikydama pereinamąjį laikotarpį, nacionaliniu lygmeniu skirti pavadinimui, pateiktam nustatyta tvarka, apsaugą, tokia prasme, kaip vartojama šiame reglamente <...>

Tokia pereinamojo laikotarpio nacionalinė apsauga baigiasi sprendimo dėl įregistravimo pagal šį reglamentą priėmimo dieną. <...>

<...>“

- 18 Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 13 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „saugomi pavadinimai negali tapti bendriniais“.

Nacionalinės teisės aktai

- 19 Pagal 1992 m. sausio 27 d. Įstatyminio dekreto Nr. 109, perkėlusio 1978 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvos 79/112/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su galutiniam vartotojui skirtų maisto produktų ženklinimu etiketėmis, pateikimu ir reklama, suderinimo (OL L 33, 1979, p. 1) 2 straipsnio 1 dalies a punkto i papunkčio nuostatas, kurios vėliau buvo įtvirtintos Direktyvą 79/112 pakeitusios Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje (toliau – Įstatyminis dekretas Nr. 109/92), 2 straipsnį:

„1. Ženklimas ir ženklinimo būdai yra skirti užtikrinti, kad vartotojas gautų teisingą ir skaidrią informaciją. Jie neturi iš esmės:

- a) klaidinti pirkėjo dėl maisto produkto charakteristikų, ypač jo pobūdžio, tapatybės, savybių, sudėties, kiekio, tinkamumo vartoti trukmės, kilmės, pagaminimo ar gavimo būdo;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 20 *GSI*, kurios pagrindinė buveinė yra Modenoje, gamina bei parduoda dešras ir dešreles.

I - 8074

- 21 2002 m. gruodžio 12 d. municipalinė Milano policija A. Severi, veikiančiam savo vardu ir kaip minėtos bendrovės atstovui, pateikė kaltinimus dėl to, kad ši bendrovė pažeidė Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 dėl maisto produktų ženklavimo, pristatymo ir reklamos 2 straipsnį, nes *GSI* pardavinėjo Modenoje pagamintas dešras, ant kurių etiketės buvo nuoroda „Salame tipo Felino“.
- 22 Pažeidimo protokole nurodyta, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamoje etiketėje žodis „tipo“ (tipas) įrašytas per mažomis raidėmis, kad būtų pakankamai matomas, ir jog kita ant etiketės nurodyta informacija yra susijusi tik su sudėtimi, įmonės gamintojos pavadinimu ir buveine, nepateikiant jokios informacijos apie gamybos vietą ar tai, kad ši sutampa su įmonės gamintojos buveinės vieta. Protokole nurodoma, kad, atsižvelgiant į šiuos veiksnius, prekės etiketė gali klaidinti pirkėją dėl tikrosios dešros kilmės, nes ji neleidžia aiškiai ir tiksliai nustatyti produkto kilmės, kuri susijusi su vieta, kur mėsa yra perdirbama ir paruošiama. Užrašas „Salame tipo Felino“ iš tikrųjų daro nuorodą į tradicinį gamybos metodą ir gamybos vietą – Felino komunos teritoriją, esančią Emilijoje Romanijoje, Parmos provincijoje – o tai nesutampa su pagrindinėje byloje nagrinėjamomis faktinėmis aplinkybėmis, nes minėtoje byloje kyla klausimas dėl maisto produkto, pagaminto Modenoje, esančioje taip pat Emilijoje Romanijoje, tačiau Modenos provincijoje.
- 23 Remdamasis Milano policijos protokole nustatytais aplinkybėmis *Regione Emilia-Romagna* 2006 m. gegužės 16 d. skyrė A. Severi administracinę 3 108,33 EUR baudą už Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsnio pažeidimą.
- 24 Savo sprendime, kuris grindžiamas municipalinės policijos išaiškinimu, *Regione Emilia-Romagna* nurodė, kad nuoroda „Salame Felino“ apibrėžia autentišką ir tipišką produktą, būdingą Felino komunos teritorijai. Kadangi *Salame Felino* suteikiamos savybės negali būti pripažintos visoms dešroms, pagamintoms pagal analogišką receptą, tačiau kitose teritorinėse dalyse, arba pagamintoms „pramoniniu“ būdu, nepakanka nuorodos „tipo“ norint pašalinti galimybę suklaidinti vartotoją. Taigi pagrindinėje

byloje nagrinėjamas ženklėjimas gali klaidinti vartotoją dėl ginčijamo produkto pagaminimo vietos, neleidžiant šiam vartotojui perkant būti visiškai užtikrintam.

25 A. Severi 2006 m. gegužės 16 d. skirtą baudą apskundė *Tribunale civile di Modena* (Modenos civilinis teismas). Grįsdamas savo ieškinį jis nurodė, kad Direktyvos 2000/13 2 straipsnis, į Italijos teisę perkeltas Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsniu ir skirtas nustatyti maisto produktų ženklėjimo būdus, kad šie maisto produktai neklaidintų vartotojo dėl kilmės, turi būti aiškinamas atsižvelgiant į kitas Bendrijos nuostatas ir ypač į iš dalies pakeistą Reglamentą Nr. 2081/92. Iš tikrųjų Direktyva 2000/13 nepateikia jokio kilmės sąvokos apibrėžimo, ir tik iš dalies pakeistame Reglamente Nr. 2081/92 pateiktas šios sąvokos turinys.

26 *Regione Emilia-Romagna* atmetė šiuos argumentus nurodydamas Direktyvos 2000/13 2 straipsnio autonominių pobūdį, todėl visiškai nereikia atsižvelgti į iš dalies pakeistą Reglamentą Nr. 2081/92 aiškinant šį straipsnį ir jis taikomas esant bet kokiam neatitikimui tarp etiketėje nurodytos vietos ir realios gamybos vietos, nepaisant, ar yra taikoma kilmės vietos apsauga.

27 *Tribunale civile di Modena* mano, kad *Regione Emilia-Romagna* argumentai, pagrįsti Direktyvos 2000/13 2 straipsnio autonomija, nėra įtikinami. Sutikdamas su ieškovu pagrindinėje byloje tvirtinimais *Tribunale civile di Modena* nurodė, kad kilmės vietos sąvoka negali būti ribojama vieta, kur įsteigta gamykla, ir turi remtis lūkesčiais, su kuriais vartotojui siejasi vietovardis, susijęs su produkto tipu ir jo savybėmis. Norint nustatyti, ar nagrinėjamo produkto ženklėjimas turi būti laikomas klaidinančiu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad reikia teisiškai apibrėžti pavadinimą „Salame Felino“. Jis taip pat mano, kad reikia patikrinti, ar šis pavadinimas daro nuorodą į receptą ar produkto tipą ir todėl yra bendrinis pavadinimas, ar vis dėlto jis daro nuorodą į kokybę, savybes, reputaciją, susijusius iš

esmės tik su geografinės kilmės vietos aplinka, ir todėl yra tikra vietos nuoroda iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 prasme.

28 Be to, kadangi egzistuoja kolektyvinis prekių ženklas su nuoroda „Salame Felino“, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad būtina nustatyti, kokie yra tarpusavio santykiai tarp šio prekių ženklo ir sąžiningai daugiau nei dešimt metų ne Felino teritorijoje veikiančių ūkio subjektų naudojamos nuorodos.

29 Atsižvelgdamas į tai *Tribunale civile di Modena* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento (EEB) Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis (šiuo metu – Reglamento (EB) Nr. 510/06 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 2 dalis), atsižvelgiant į Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsnį (Direktyvos 2000/13/EB 2 straipsnis), turi būti aiškinamos taip, kad geografinių nuorodų turintis maisto produkto pavadinimas, kuris per nacionalinę procedūrą buvo „atmetas“ arba bet kuriuo atveju buvo sustabdytas paraiškos įregistruoti jį kaip SKVN arba SGN įteikimas Europos Komisijai minėtų reglamentų prasme, turi būti laikomas bendriniu bent jau tuo laikotarpiu, kuriuo galioja minėto „atmetimo“ ar sustabdymo pasekmės?

2. Ar Reglamento (EEB) Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis (šiuo metu – Reglamento (EB) Nr. 510/06 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 2 dalis), atsižvelgiant į Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsnį (Direktyvos 2000/13/EB 2 straipsnis), turi būti aiškinamos taip, kad aliuzijas į tam tikrą vietą keliantį maisto produkto pavadinimą, neįregistruotą SKVN ar SGN minėtų reglamentų prasme, Europos rinkoje teisėtai gali naudoti gamintojai, kurie jį sąžiningai naudojo ilgą laiką prieš tai, kol įsigaliojo Reglamentas (EEB) Nr. 2081/92 (šiuo metu – Reglamentas (EB) Nr. 510/06), ir po jo įsigaliojimo?

3. Ar Direktyvos 89/104/EB valstybių narių įstatymams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti 15 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad maisto produkto kolektyvinio prekių ženklo, kuriame yra geografinė nuoroda, savininkas negali uždrausti tokias pačias savybes turinčio produkto gamintojams žymėti jį tokiu pačiu kaip kolektyviniame prekių ženkle pavadinimu, jeigu šie gamintojai šiuo pavadinimu sąžiningai naudojosi ilgus metus prieš įregistruojant minėtą kolektyvinį prekių ženklą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 30 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar geografinis pavadinimas, dėl kurio paraiška įregistruoti jį SKVN arba SGN buvo atmesta ar sustabdyta nacionaliniu lygmeniu, turi būti laikomas bendrinio bent jau tuo laikotarpiu, kuriuo galioja minėto atmetimo ar sustabdymo pasekmės.
- 31 Pirmiausia reikia priminti, kad šis pirmasis klausimas, kurio priimtinumą ginčija Italijos vyriausybė ir Komisija, pagrįstas *GSI* ieškinyje dėl jai skirtos baudos už Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsnio pažeidimą panaikinimo pateiktais argumentais.
- 32 *GSI*, grįsdama savo ieškinį, kad būtų pripažinta, jog jos parduodamų dešrų ženklavimas nuoroda „Salame tipo Felino“ nėra klaidinantis Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsnio prasme, du kartus nurodo tuos pačius argumentus.

- 33 Pirmiausia *GSI* tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas ženklintas negali būti laikomas klaidinančiu, nes nuoroda „Salame tipo Felino“ turi būti laikoma bendrinio pavadinimu iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio prasme. *GSI* taip pat nurodo, kad nuoroda „Salame tipo Felino“ turi būti laikoma bendrinio pavadinimu, nes paraiška ją įregistruoti kaip SGN buvo pateikta dviejų vietos gamintojų asociacijų, o skiriant pagrindinėje byloje nagrinėjamą baudą dar nebuvo priimtas sprendimas dėl šios paraiškos.
- 34 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nusprendė, kad pirmasis *GSI* argumentas yra pagrįstas, todėl Teisingumo Teismui perdavė tik antrąjį argumentą, kuris yra pirmojo klausimo pagrindas.
- 35 Vis dėlto tiek Italijos vyriausybė, tiek Komisija ginčija prielaidą, kad nuorodos „Salame tipo Felino“ bendrinis pobūdis iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio prasme gali turėti įtakos vertinant ženklinto klaidinantį pobūdį Direktyvos 2000/13 2 straipsnio prasme. Jos tvirtina, kad pateiktas klausimas dėl paties pavadinimo teisinio statuso yra nepriimtinas, nes nesusijęs su ginču pagrindinėje byloje dėl taip pavadintų produktų klaidinančio pobūdžio.
- 36 Prieš nagrinėjant pateiktą klausimą iš esmės reikia nuspręsti dėl jo priimtimumo.

Dėl klausimo priimtimumo

- 37 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką EB 234 straipsnyje numatytoje procedūroje nagrinėjantys bylą nacionaliniai teismai privalo įvertinti, ar jų sprendimui būtinas prejudicinis sprendimas, ir nustatyti Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą.

Vis dėlto Teisingumo Teismas gali atsisakyti pateikti atsakymą į nacionalinio teismo pateiktą klausimą, būtent, kai akivaizdu, jog jo prašomas Bendrijos teisės išaiškinimas yra visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku, todėl nėra objektyviai reikalingas ginčui pagrindinėje byloje išspręsti (visų pirma žr. 1999 m. birželio 15 d. Sprendimo *Tarantik*, C-421/97, Rink. p. I-3633, 33 punktą ir 2006 m. birželio 15 d. Sprendimo *Air Liquide Industries Belgium*, C-393/04 ir C-41/05, Rink. p. I-5293, 24 punktą).

38 Reikia pažymėti, kad pavadinimo bendrinis pobūdis iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio prasme *a priori* negali pašalinti galimybės, kad taip pavadinto produkto ženklavimas yra klaidinantis Direktyvos 2000/13 2 straipsnio prasme. Kaip pabrėžė generalinė advokatė savo išvados 53 ir 54 punktuose, egzistuoja aplinkybės, dėl kurių vartotojas iš tikrųjų galėtų būti klaidinamas dėl ant produkto etiketės esančio bendrinio pavadinimo, atsižvelgiant į minėto produkto ženklavimui būdingas savybes. Todėl aplinkybė, kad gamintojui naudojant paprastai nesaugomą bendrinį pavadinimą nepažeidžiamas iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 2081/92, nebūtinai reiškia, kad yra užtikrinami Direktyva 2000/13 saugomi vartotojų interesai.

39 Vis dėlto, priešingai nei tvirtina Italijos vyriausybė ir Komisija, pavadinimo teisinis statusas ir ypač jo galimas bendrinis pobūdis yra vienas iš elementų, kuris, nors ir nėra lemiamas, gali būti vertinamas nustatant ženklavimo klaidinantį pobūdį.

40 Iš tikrųjų Komisija, norėdama nustatyti, ar nuoroda yra bendrinis pavadinimas, turi atsižvelgti į tam tikrus veiksnius, būtent į, remiantis iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsniu, „padėtį valstybėje narėje, kur pavadinimas atsirado, ir į vartojimo vietas“. Savo ruožtu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turės atsižvelgti į šiuos veiksnius, norėdamas nustatyti, ar atitinkamo produkto ženklavimas gali klaidinti vartotoją Direktyvos 2000/13 2 straipsnio 1 dalies prasme.

- 41 Iš to matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui vertinant galimą pagrindinėje byloje nagrinėjamo produkto ženklinimo klaidinantį pobūdį yra svarbu žinoti, ar nagrinėjama nuoroda gali būti vertinama kaip bendrinis pavadinimas.
- 42 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pateiktas klausimas nėra akivaizdžiai nereikšmingas ginčui pagrindinėje byloje išspręsti ir todėl jis yra priimtinas.

Dėl esmės

- 43 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pirmasis klausimas, koks nurodytas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, apima dvigubą faktinę aplinkybę. Viena vertus, dėl pavadinimo „Salame Felino“ buvo pateikta paraiška įregistruoti jį kaip SKVN arba SGN iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 prasme, kita vertus, šios paraiškos perdavimą Komisijai vėliau atmetė arba bet kuriuo atveju sustabdė Italijos valdžios institucijos.
- 44 Kartu skaitant iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 5 straipsnio 4 ir 5 dalių, 6 straipsnio 2–5 dalių ir 3 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos nuostatas matyti, kad Komisija dėl nacionalinės valdžios institucijų jai pateiktų paraiškų įregistruoti galiausiai yra vienintelė kompetentinga institucija priimti sprendimą suteikti apsaugą arba atmesti paraišką įregistruoti, visų pirma dėl atitinkamo pavadinimo bendrinio pobūdžio. Todėl aplinkybė, kad paraišką įregistruoti atmetė ar sustabdė nacionalinės valdžios institucijos, ir tokio atmetimo ar sustabdymo priežastys jokių būdu negali turėti įtakos atsakymui į pateiktą klausimą.
- 45 Tad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, darydamas nuorodą į iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 3 dalį, iš

esmės klausia, ar tam tikrais atvejais egzistuoja nuorodos bendrinio pobūdžio prezumpcija dar prieš Komisijos sprendimą, kai pateikiama paraiška įregistruoti, bent jau nuo šios paraiškos pateikimo iki nacionalinės valdžios institucijų tikėtino jo perdavimo Komisijai.

46 Šiuo klausimu darydamas nuorodą į iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 13 straipsnio 3 dalį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, panašu, klausia, ar tokia prezumpcija neišplaukia iš šios nuostatos aiškinimo *a contrario*.

47 Reikia konstatuoti, kad taip nėra. Iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad (jau) saugomi pavadinimai negali tapti bendriniai. Todėl iš šios nuostatos, atvirkščiai, matyti, kad dar nesaugomi pavadinimai, nes dėl jų dar tik pateikta paraiška įregistruoti, gali tapti bendriniai, nesant kliūčių, susijusių su jau taikoma apsauga.

48 Vis dėlto toks aiškinimas *a contrario* leidžia tik numatyti paprasčiausią galimybę, jog nagrinėjamas pavadinimas taps bendrinis. Tačiau minėtas aiškinimas neleidžia daryti išvados, kad dar nesaugomi pavadinimai, dėl kurių dar tik buvo pateikta paraiška įregistruoti, turi būti laikomi bendriniais.

49 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis, skaitomos kartu, negali būti aiškinamos taip, kad pavadinimas, dėl kurio pateikta paraiška įregistruoti, turi būti laikomas bendrinium, kol paraiška įregistruoti galbūt bus perduota Komisijai.

- 50 Šią išvadą pagrindžia pats bendrinio pobūdžio sąvokos turinys, kaip jis buvo išaiškintas Teisingumo Teismo praktikoje. Iš tikrųjų produkto pavadinimas bendrinio tampa vykstant objektyviam procesui, kuriam pasibaigus minėtas pavadinimas, nors ir sietinas su vietoje ar regionu, kur šis žemės ūkio produktas ar maisto produktas buvo pirmiausia pagamintas ar juo buvo prekiaujama, tampa įprastu minėto produkto pavadinimu (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija ir Danija prieš Komisiją*, C-465/02 ir C-466/02, Rink. p. I-9115, 75–100 punktus ir 2008 m. vasario 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-132/05, Rink. p. I-957, 53 punktą).
- 51 Tokiomis aplinkybėmis tai, kad dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo pavadinimo buvo pateikta paraiška įregistruoti, negali turėti įtakos šio objektyvaus proceso, per kurį nuoroda tampa visuotinai žinoma ar atsiejama nuo teritorijos, baigčiai.
- 52 Be to, reikia pažymėti, kad įtvirtinus bendrinio pobūdžio prezumpciją, pateikus paraišką įregistruoti, būtų prieštaraujama iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 tikslams.
- 53 Iš tikrųjų nuorodų įregistravimo kaip SKVN arba SGN sistema, įtvirtinta iš dalies pakeistame Reglamente Nr. 2081/92, skirta tiek vartotojams apsaugoti, kaip matyti iš ketvirtos iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 konstatuojamosios dalies, tiek sąžiningai konkurencijai tarp gamintojų išsaugoti, kaip matyti iš minėto reglamento septintos konstatuojamosios dalies. Pripažinimas, kad nuoroda yra bendrinio pobūdžio, iš esmės kliudo tokiai apsaugai. Todėl preziumavus, kad pavadinimas yra bendrinis vien dėl to, kad pateikta paraiška įregistruoti, nors galiausiai jis tokiu nebūtų pripažįstamas, gali būti pažeisti du minėti tikslai. Todėl pripažinimas, kad nuoroda yra bendrinio pobūdžio, negali būti laikomas suteiktu per visą laikotarpį iki Komisijos sprendimo dėl prašymo įregistruoti priėmimo.

- 54 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/923 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinamos taip, kad geografinių nuorodų turintis maisto produkto pavadinimas, dėl kurio pateikta paraiška įregistruoti jį kaip SKVN arba SGN minėto reglamento prasme, negali būti laikomas bendrinis, kol nacionalinės valdžios institucijos paraišką įregistruoti galbūt perduos Komisijai. Pavadinimas negali būti laikomas bendrinio pobūdžio iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 prasme, kol Komisija nepriėmė sprendimo dėl paraiškos įregistruoti, ją atmesdama dėl konkrečios priežasties, kad minėtas pavadinimas yra tapęs bendrinis.

Dėl antrojo klausimo

- 55 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis, skaitomos kartu su Direktyvos 2000/13 2 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad aliuzijas į tam tikrą vietą keliantį maisto produkto pavadinimą, neįregistruotą kaip SKVN ar SGN, teisėtai gali naudoti gamintojai, kurie jį sąžiningai naudojo ilgą laiką prieš tai, kol įsigaliojo Reglamentas Nr. 2081/92.

Dėl klausimo priimtimumo

- 56 Italijos vyriausybė ir *Associazione fra Produttori per la Tutela del „Salame Felino“* tvirtina, kad antrasis klausimas yra nepriimtinas. Ši vyriausybė nurodo, kad minėtas klausimas nėra susijęs su ginčo pagrindinėje byloje dalyku, nes nė vienoje Bendrijos ar nacionalinės teisės nuostatoje nenumatyta galimybė atsižvelgti į ūkio subjekto, kuris pateikė į rinką klaidinančiomis etiketėmis pažymėtus produktus, sąžiningumą.

57 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad toks su pateikto klausimo esme susijęs argumentas negali turėti reikšmės šio klausimo priimtinumui.

Dėl esmės

58 Pirmiausia reikia priminti, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 49 punkte, kad, nepaisant Direktyvos 2000/13 ir iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 skirtumų tiek tikslo, tiek jų suteikiamos apsaugos apimties požiūriu, geografinės nuorodos ant maisto produktų etikečių tokiose situacijose, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, gali patekti į abiejų teisės aktų taikymo sritį.

59 Vis dėlto nagrinėdamas ginčą pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nuspręsti, ar atsižvelgiant į Įstatyminio dekreto Nr. 109/92 2 straipsnį, perkeliantį Direktyvos 2000/13 2 straipsnį, *GSI* ant savo parduodamų produktų nurodydama pavadinimą „Salame tipo Felino“ galėjo klaidinti vartotojus. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar aplinkybė, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nuoroda, neįregistruota kaip SKVN arba SGN ir gamintojų sąžiningai naudojama ilgą laiką, turi įtakos vertinant pagrindinėje byloje nagrinėjamo ženklinimo klaidinančių pobūdį.

60 Šiuo klausimu reikia priminti, kad iš principo Teisingumo Teismas neturi spręsti, ar tam tikrų produktų ženklimas gali klaidinti pirkėją ar vartotoją arba spręsti klausimą dėl galimo klaidinančio pavadinimo pobūdžio. Tai priklauso nacionalinio teismo kompetencijai (žr., be kita ko, 1998 m. liepos 16 d. Sprendimo *Gut Springenheide ir Tusky*, C-210/96, Rink. p. I-4657, 30 punktą ir 2000 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Geffroy*, C-366/98, Rink. p. I-6579, 18 ir 19 punktus). Vis dėlto Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prejudicinį klausimą, prirėikus gali pateikti paaiškinimų, kurie padėtų nacionaliniam teismui priimant sprendimą (minėto sprendimo *Geffroy* 20 punktas).

- 61 Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad vertindamas ant etiketės esančios nuorodos galimybę klaidinti nacionalinis teismas turi iš esmės remtis preziūmuojamais paprasto, pakankamai informuoto apie maisto produkto kilmę ir su ja susijusią kokybę ir protingai pastabaus bei nuovokaus šiuo klausimu vartotojo lūkesčiais dėl minėtos nuorodos, nes esminis tikslas yra neklaidinti vartotojų ir neleisti jiems klaidingai manyti, kad produkto kilmė yra visai kita nei iš tikrųjų (šiuo klausimu žr. 1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *Mars*, C-470/93, Rink. p. I-1923, 24 punktą; minėto sprendimo *Gut Springenheide and Tusky* 31 punktą ir 2000 m. sausio 13 d. Sprendimo *Estée Lauder*, C-220/98, Rink. p. I-117, 30 punktą).
- 62 Tarp veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant galimą klaidinančią ženklinimo pagrindinėje byloje pobūdį, pavadinimo naudojimo trukmė yra objektyvus veiksnys, kuris gali pakeisti protingo vartotojo lūkesčius. Tačiau galimas gamintojo ar platintojo sąžiningumas, kuris yra subjektyvus veiksnys, negali turėti įtakos objektyviai asociacijai, kurią vartotojui sukelia geografinis pavadinimas ant etiketės.
- 63 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 2081/92 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis, skaitomos kartu su Direktyvos 2000/13 2 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad maisto produkto pavadinimas, kuriame yra geografinių nuorodų, neįregistruotas kaip SKVN ar SGN, teisėtai gali būti naudojamas, jei taip pavadinto produkto ženklinimas neklaidina paprasto, pakankamai informuoto ir protingai pastabaus bei nuovokaus vartotojo. Norėdami išsiaiškinti, ar taip yra nagrinėjamu atveju, nacionaliniai teismai gali atsižvelgti į pavadinimo naudojimo trukmę. O gamintojo ar platintojo galimas sąžiningumas šiuo atveju nėra svarbus.

Dėl trečiojo klausimo

- 64 Savo trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagal Direktyvą 89/104 maisto produkto kolektyvinio prekių ženklo, kuriame yra tokia geografinė nuoroda, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamas pavadinimas, savininkas gali uždrausti naudoti minėtą pavadinimą.
- 65 Italijos vyriausybė tvirtina, kad šis trečiasis klausimas yra nepriimtinas, nes nacionaliniame teisme nagrinėjama byla nėra susijusi su kolektyviniu prekių ženklu. Minėta vyriausybė tvirtina, kad *Regione Emilia-Romagna*, kuris skyrė pagrindinėje byloje ginčijamą baudą *GSI*, nėra jokio prekių ženklo savininkas, ir nenurodo, kad *GSI* būtų pažeidusi kokį nors kolektyvinį prekių ženklą. Be to, per posėdį Italijos vyriausybė priminė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori tik išsiaiškinti, ar *GSI* naudojamas ženklavimas „Salame tipo Felino“ gali klaidinti vartotoją dėl tikrosios nagrinėjamo produkto kilmės. Nepaisant kolektyvinio prekių ženklo „Salame Felino“ savininkės, vietos gamintojų asociacijos, įstojimo į bylą, argumentas dėl galimo kolektyvinio prekių ženklo pažeidimo nebuvo nurodytas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje.
- 66 Reikia priminti, kad pagal šio sprendimo 37 punkte nurodytą teismo praktiką Teisingumo Teismas nėra kompetentingas atsakyti į pagal EB 234 straipsnyje numatytą procedūrą pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, jeigu jam pateikti klausimai yra visiškai nesusiję su pagrindinės bylos aplinkybėmis ir dalyku, todėl nėra objektyviai reikalingas ginčui pagrindinėje byloje išspręsti.
- 67 Akivaizdu, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo nagrinėjamoje byloje turi nuspręsti tik dėl to, ar dešrų, pavadinimu „Salame tipo Felino“, ženklavimas gali klaidinti vartotoją ir todėl pažeisti nacionalines nuostatas, kuriomis buvo parkelta Direktyva 2000/13.

68 Todėl klausimas, ar maisto produkto kolektyvinio prekių ženklo, kuriame yra tokia geografinė nuoroda, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjamas pavadinimas, savininkas gali uždrausti naudoti minėtą pavadinimą, yra akivaizdžiai nereikšmingas ginčui pagrindinėje byloje išspręsti, todėl turi būti pripažintas nepriimtiniu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

69 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos, iš dalies pakeisto 2000 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2796/2000, 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinamos taip, kad geografinių nuorodų turintis maisto produkto pavadinimas, dėl kurio pateikta paraiška įregistruoti jį kaip saugomą kilmės vietos nuorodą arba saugomą geografinę nuorodą Reglamento Nr. 2081/92, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2796/2000, prasme, negali būti laikomas bendrinio tuo laikotarpiu, kol nacionalinės valdžios institucijos paraišką įregistruoti galbūt perduos Europos Bendrijų Komisijai. Pavadinimas negali būti laikomas bendrinio pobūdžio Reglamento Nr. 2081/92, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2796/2000, prasme, kol Komisija nepriėmė sprendimo dėl paraiškos įregistruoti, ją atmesdama dėl konkrečios priežasties, kad minėtas pavadinimas yra tapęs bendrinis.

2. **Reglamento Nr. 2081/92, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2796/2000, 3 straipsnio 1 dalis ir 13 straipsnio 3 dalis, skaitomos kartu su 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/13/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių maisto produktų ženklinimą, pateikimą ir reklamavimą, derinimo 2 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad maisto produkto pavadinimas, kuriame yra geografinių nuorodų ir kuris neįregistruotas kaip saugoma kilmės vietos nuoroda arba saugoma geografinė nuoroda, teisėtai gali būti naudojamas, jei taip pavadinto produkto ženklinimas neklaidina paprasto pakankamai informuoto ir protingai pastabaus bei nuovokaus vartotojo. Norėdami išsiaiškinti, ar taip yra nagrinėjamu atveju, nacionaliniai teismai gali atsizvelgti į pavadinimo naudojimo trukmę. O gamintojo ar platintojo galimas sąžiningumas šiuo atveju nėra svarbus.**

Parašai.